

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
ІСТОРИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ПРАВА ТА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Голишева О.С., Крайник Г.С., Рудницька О.П.

СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ

Методичні рекомендації до організації підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітньої програми «Право»

ЖИТОМИР 2023

Рекомендовано до друку вченою радою Житомирського державного університету імені Івана Франка, протокол № 13 від 29 червня 2023 р.

Рецензенти:

Бондарчук Н.В. – кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правознавства Поліського національного університету (м. Житомир);

Дунаєва Т.Є. – кандидат юридичних наук, науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України (м. Харків).

Магась-Демидас Ю.І. – кандидат історичних наук, доцент кафедри права та публічного управління Житомирського державного університету імені Івана Франка (м. Житомир);

Голишева О.С., Крайник Г.С., Рудницька О.П. Судові та правоохоронні органи: Методичні рекомендації до організації підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітньої програми «Право». Житомир: вид. ЖДУ ім. Івана Франка. 2023. 61 с.

У методичних рекомендаціях до організації підготовки до практичних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти освітньої програми: Право з освітньої компоненти «Судові та правоохоронні органи», складеної для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань: 08 Право, спеціальності 081 Право за освітньо-професійною програмою: Право Житомирського державного університету імені Івана Франка, вказано мету та завдання компоненти. Методична розробка містить навчальний план, плани практичних занять, завдання для самостійної роботи, тестові завдання, юридичні ситуації, контрольні питання, список рекомендованої літератури.

© Голишева О.С., Крайник Г.С., Рудницька О.П.

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2023

ЗМІСТ

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ»	5
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ	8
СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ.....	11
МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ»	12
ПЛАНІ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ	14
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ.....	38
ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ З ОК «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ»	40
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ.....	421
ОЦІНЮВАННЯ.....	50
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	53

ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ»

2.1. Метою вивчення освітньої компоненти: є формування у студентів поглиблених знань стосовно сутності судової та правоохоронної діяльності, узагальнення і систематизація фрагментарних знань стосовно діяльності судових і правоохоронних органів, отриманих під час вивчення правових дисциплін у попередніх семестрах.

2.2. Основними завданнями вивчення освітньої компоненти є:

- ознайомлення студентів із джерелами права, у яких закріплено засади судової та правоохоронної діяльності;
- сприяння глибокому засвоєнню нормативних актів, розвиток вміння працювати з ними;
- формування чітких уявлень стосовно принципів організації судової системи в Україні та організації правоохоронних органів, сутності судової влади та правоохоронної діяльності.
- розвиток навиків, необхідних для професійного орієнтування у системі чинного законодавства України, що регулює діяльність судових та правоохоронних органів;
- засвоєння теоретичних положень нормативно-правових актів, що стосуються функціонування судової системи й правоохоронних органів;
- формування навиків використання даних норм українського законодавства у практичній діяльності (юридичній чи педагогічній) для розв'язання життєвих ситуацій;

2.3. Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності

Змістовно освітня компонента спрямована на формування здобувачами вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі 081 Право, професійній діяльності.

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства: усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК12. Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.

ЗК13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку права, його місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК14. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

ЗК15. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК3. Цінування та повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати

РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

РН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

РН 10. Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.

РН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

РН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

РН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

РН 23. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя. Розуміти основні принципи здорового способу життя та вміти застосовувати їх для підтримки власного здоров'я та працездатності.

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Модуль 1. Загальні положення курсу «Судові та правоохоронні органи». Суд, прокуратура, адвокатура та нотаріат в Україні

Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи»

Предмет курсу «Судові та правоохоронні органи». Система та структура курсу «Судові та правоохоронні органи». Взаємозв'язок курсу із іншими навчальними дисциплінами. Поняття правоохоронної діяльності у вузькому і широкому розуміннях. Правоохоронні функції. Класифікація правоохоронних функцій. Проблеми законодавчого регулювання поняття і системи правоохоронних органів. Судові, правоохоронні та правозахисні органи, їх співвідношення та взаємозв'язок. Джерела курсу судові та правоохоронні органи. Класифікація нормативно-правових актів – джерел курсу «Судові та правоохоронні органи». Міжнародно-правові акти, закони та підзаконні нормативно-правові акти як джерела курсу «Судові та правоохоронні органи».

Тема 2. Судова влада в Україні. Суд і правосуддя

Судова влада – одна з гілок державної влади. Взаємодія органів судової влади із законодавчими та виконавчими органами влади. Основні ознаки судової влади. Функції судової влади. Поняття правосуддя і судочинства, їх співвідношення. Основні ознаки правосуддя як особливого виду державної влади. Поняття законного та обґрунтованого рішення суду як результату здійснення правосуддя.

Судова система України, яка репрезентує судову владу. Конституційний Суд України. Суди загальної юрисдикції. Правовий статус суддів. Вимоги до кандидатури судді. Порядок обрання суддів. Значення і роль судових органів у побудові правової держави в Україні. Судово-правова реформа, її основні напрямки та етапи.

Тема 3. Прокуратура в Україні

Місце прокуратури у системі органів влади в Україні. Завдання, функції та принципи організації та діяльності прокуратури в Україні. Система і структура органів прокуратури. Кадрове забезпечення органів прокуратури. Вимоги, яким повинні відповідати прокурори та слідчі прокуратури. Порядок їх призначення. Класні чини органів прокуратури та порядок їх присвоєння. Заходи заохочення до працівників прокуратури та порядок їх застосування. Дисциплінарна відповідальність працівників прокуратури.

Акти прокурорського реагування на порушення законності: подання прокурора; постанова прокурора.

Галузі прокурорської діяльності: а) прокурорський нагляд (нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів; нагляд за додержанням законів органами, які проводять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове

слідство; нагляд за додержанням законів під час виконання судових рішень у кримінальних справах); б) діяльність, не пов'язана із наглядом (досудове слідство органами прокуратури; підтримання прокурором державного обвинувачення у суді; представництво прокуратурою інтересів громадянина або держави у судах у випадках передбачених законом; координація діяльності у боротьбі зі злочинністю).

Тема 4. Адвокатура в Україні

Поняття адвокатури, її завдання. Принципи діяльності адвокатури. Організаційні форми діяльності адвокатури. Гарантії адвокатської діяльності; адвокатська таємниця; соціальні гарантії адвокатської діяльності; оплата праці адвоката. Види адвокатської діяльності. Права та обов'язки адвоката. Прийом до адвокатури. Вимоги, які ставляться до кандидата в адвокати.

Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури, їх система та повноваження. Склад кваліфікаційно-дисциплінарних комісій адвокатури: атестаційна та дисциплінарна палати, порядок їх формування. Вища кваліфікаційна комісія адвокатури. Порядок розгляду справи і прийняття рішення про видачу свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю. Дисциплінарна відповідальність адвоката. Дисциплінарне провадження у справах про притягнення адвокатів до дисциплінарної відповідальності. Рішення про притягнення адвоката до дисциплінарної відповідальності і порядок його оскарження. Дисциплінарні стягнення, які застосовуються до адвокатів. Порядок та підстави припинення адвокатської діяльності.

Тема 5. Нотаріат в Україні

Загальна характеристика нотаріату в Україні. Основні завдання та система нотаріату в Україні. Принципи організації і діяльності нотаріату. Правовий статус нотаріуса; забезпечення таємниці вчинення нотаріальних дій. Державна нотаріальна діяльність. Приватна нотаріальна діяльність.

Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх склад та порядок формування. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату. Повноваження кваліфікаційних комісій нотаріату. Інші органи та посадові особи, які вправі вчиняти нотаріальні дії (дипломатичні та консульські установи, виконавчі комітети сільських, селищних рад, посадові особи державних установ тощо).

Модуль 2. Правоохоронні органи спеціального призначення. Органи юстиції в Україні

Тема 6. Органи внутрішніх справ

Поняття органів внутрішніх справ, їх функції, завдання. Основні напрями правоохоронної діяльності ОВС. Міністерство внутрішніх справ України, його основні завдання, структура та повноваження. Поліція, її завдання, види. Принципи діяльності поліції. Права та обов'язки поліції. Національна гвардія України. Органи охорони державного кордону.

Тема 7. Органи безпеки України

Поняття та завдання Служби безпеки України. Система органів безпеки України, загальна характеристика та організація діяльності. Територіальні органи СБУ. Служба в органах безпеки. Повноваження Служби безпеки України.

Тема 8. Правоохоронні органи спеціального призначення

Національне антикорупційне бюро України. Поняття та завдання НАБУ. Принципи, структура та повноваження органів НАБУ. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України. Органи доходів і зборів. Участь України в Інтерполі – міжнародній організації кримінальної поліції. Національне центральне бюро Інтерполу в Україні (Укрбюро Інтерполу), його завдання та повноваження.

Тема 9. Міністерство юстиції України та його органи

Міністерство юстиції України – центральний орган виконавчої влади і його значення у правоохоронній діяльності держави. Основні напрямки діяльності Міністерства юстиції України. Завдання структура та повноваження Міністерства юстиції України. Територіальні управління Міністерства юстиції України, їх завдання, склад та повноваження. Державна виконавча служба, її система та повноваження. Інші органи в системі Міністерства юстиції України.

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Назви тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Всього	У тому числі					Всього	У тому числі				
		Лекції	Практичні/Семінарські	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття		Лекції	Практичні/Семінарські	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Індивідуальні заняття
Модуль 1. Загальні положення курсу "Судові та правоохоронні органи". Суд, прокуратура, адвокатура та нотаріат в Україні												
Тема 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи»	14	2	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Тема 2. Судова система в Україні. Суд і правосуддя.	26	8	8	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Тема 3. Прокуратура в Україні	16	4	2	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Тема 4. Адвокатура в Україні	18	4	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Тема 5. Нотаріат в Україні	16	2	4	–	10	–	–	–	–	–	–	–
Разом за модулем 1	90	20	20	–	50	–	–	–	–	–	–	–
Модуль 2. Правоохоронні органи спеціального призначення. Органи юстиції в Україні												
Тема 6. Органи внутрішніх справ	27	6	4	–	17	–	–	–	–	–	–	–
Тема 7. Органи безпеки України	19	2	2	–	15	–	–	–	–	–	–	–
Тема 8. Правоохоронні органи спеціального призначення	23	4	4	–	15	–	–	–	–	–	–	–
Тема 9. Міністерство юстиції України та його органи	21	2	4	–	15	–	–	–	–	–	–	–
Разом за модулем 2	90	14	14	–	62	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	180	34	36	–	110	–	–	–	–	–	–	–

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ВИВЧЕННЯ КУРСУ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ»

А. Як опрацювати нормативно-правовий акт

Важливе місце у вивченні правових дисциплін належить роботі з першоджерелами (законодавчими актами). Вона включає в себе пошуки і підбір

чинних нормативно-правових актів, розгляд обраного документа, засвоєння теоретичного матеріалу й аналіз практичного застосування.

По джерел даної дисципліни належать закони та підзаконні акти, що регламентують порядок формування і функціонування судових та правоохоронних органів. Такі документи відносяться до різних галузей законодавства (конституційного, кримінального, цивільного, адміністративного тощо). Саме вони є першоосновою для отримання студентами знань означеного курсу. При цьому студент має можливість враховувати внесення змін до чинного законодавства (на відміну від роботи з підручником, який у разі зміни закону вже буде застарілим). Робота з правовими джерелами, знання їхнього змісту є основою формування юридичного мислення, юридичного мовлення, політичної та правової культури. Працюючи з джерелами, студент формує власний погляд на ту чи іншу проблему, здобуває глибокі знання, закріплює навички аналітичного мислення.

Посилання на законодавство, цитування окремих правових норм у ході висвітлення висвітленні тієї чи іншої проблеми на семінарських заняттях, у рефератах, у відповіді на запитання чи контрольній роботі є обов'язковим.

При опрацюванні нормативно-правового акту можуть застосовуватися такі види роботи як складання опорного конспекту, тезування, виписування термінів у словничок, складання простого чи розгорнутого планів.

При складанні конспекту опрацювання законодавчого джерела має бути вдумливим та осмисленим, занотовувати слід коротко і своїми словами. Важливо навчитися вибирати й записувати головне та одночасно осмислювати записане. Під час самостійного читання ступінь усвідомлення інформації значно ґрунтовніший. Студентові слід пам'ятати, що значний обсяг конспекту не завжди є показником його якості.

Тези – це стислі, лаконічно сформувані основні положення. На відміну від конспекту, в тезах відсутні деталі, пояснення, ілюстрації. По суті, тези – це розгорнуті висновки до теми, які студенти формулюють у процесі читання. Залежно від того, наскільки повно подано тези, їх поділяють на: основні, прості, складні. Тези можуть бути цитатними, вільними (формулювання того, хто виконує тези), комбінованими (цитати і власні формулювання). Кожна теза починається з нового рядка. Вона містить самостійну думку, що висловлюється в одному або кількох реченнях. Виклад суті питання здійснюється без наведення конкретних прикладів. Етапи складання тез:

1. Свідоме ознайомлення з текстом.
2. Поділ тексту на змістові частини.
3. Осмислення кожного уривка, виділення в ньому найсуттєвіших положень.
4. Формулювання власними словами або цитатою основних тезово визначених частин.

Створюючи складні тези, потрібно виписувати також побіжні думки таким чином,

щоб вони роз'яснювали, аргументували основні. Запам'ятовування у ході складання тез навчального матеріалу значно ефективніше.

Складання плану (простого чи розгорнутого) вимагає найвищого, порівняно з попередніми видами роботи, ступеня осмислення прочитаного тексту, оскільки потребує не лише виділення основних смислових частин і переказу своїми словами, а й широкого узагальнення матеріалу.

Загалом, опрацювання нормативно-правового документу доцільно здійснювати за наступним планом:

- Підбір потрібного документу, перевірка чинності.
- Аналіз основних реквізитів документу: дати прийняття, органу, що видав документ, виду нормативно-правового документу (законний або підзаконний акт).
- З'ясування галузі законодавства й сфери регулювання правового джерела.
- Загальний огляд обсягу документу (кількість розділів і статей) та його структури.
- Аналіз змісту правових норм, виокремлення основних положень.
- Характеристика практичного застосування правового джерела.

Дотримання студентами вищевказаних рекомендацій дозволить відпрацювати навички роботи з нормативно-правовими актами, використання їх у трудовій діяльності та особистих життєвих ситуаціях.

Б. Як готуватися до підсумкової модульної роботи (ПМР)

Підсумкова модульна контрольна робота є необхідним етапом контролю навчальної діяльності студента. ПМР зазвичай складається з різних видів завдань (тестового, теоретичного і творчого), що дозволяє різнобічно перевірити навчальні досягнення студентів.

Щоб підготуватися до ПМР на належному рівні, студентові необхідно уважно поставитися до повідомлень викладача (зазвичай це робиться на початку вивчення курсу) про терміни здачі та кількість ПМР, їх зміст, форму проведення і про ті вимоги, яким повинна відповідати готовність студента до даної форми контролю.

Студент повинен чітко знати джерела, які необхідні для підготовки до ПМР.

Основний спосіб підготовки до ПМР – систематична самостійна робота над курсом, регулярна підготовка і відвідування семінарських занять.

Необхідно своєчасно відпрацьовувати пропуски в знаннях, звертатися за консультаціями до викладача, з'ясовувати незрозуміле в змісті навчального матеріалу (визначення, проблеми, концепції, теорії) у викладача або в однокурсників. При цьому варто завжди пам'ятати, що вища школа передбачає постійну самостійну роботу самого студента.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ПРЕДМЕТ, ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА СИСТЕМА КУРСУ «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ УКРАЇНИ»

План практичного заняття №1:

1. Предмет, система та структура курсу «Судові та правоохоронні органи».
2. Взаємозв'язок курсу із іншими навчальними дисциплінами.
3. Поняття правоохоронної діяльності у вузькому і широкому розуміннях.
4. Правоохоронні функції. Класифікація правоохоронних функцій.
5. Судові, правоохоронні та правозахисні органи, їх співвідношення та взаємозв'язок.
6. Джерела курсу «Судові та правоохоронні органи».

Питання для обговорення:

1. Чим обумовлений високий ступінь розгалуженості правоохоронної системи України? Чи виправдовує себе така різноманітність органів?
2. Який співвідносяться судові та правоохоронні органи в Україні?.

Індивідуальна робота. Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Місце правоохоронних органів у механізмі держави.
2. Міжнародні правоохоронні органи.
3. Конституційні засади діяльності судових та правоохоронних органів.

Література:

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 196 с.
2. Долинська М. С. Нотаріат: підручник. Львів : Ліга-Прес. 2018. 398 с.
3. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Харків: Право, 2017. 150 с.
4. Настільна книга слідчого національної поліції України : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 480 с
5. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
6. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.

СУДОВА СИСТЕМА УКРАЇНИ (8 год.)

План практичного заняття №2-3:

1. Засади судочинства в Україні.
2. Конституційний Суд України.
3. Суди загальної юрисдикції:
 - а) місцеві та апеляційні суди
 - б) Верховний Суд України

План практичного заняття №4:

1. Правовий статус суддів, гарантії його забезпечення.
2. Вимоги до кандидатури судді та порядок його обрання.
3. Відповідальність суддів.
4. Кваліфікаційне оцінювання суддів.

План практичного заняття № 5:

1. Вища кваліфікаційна комісія суддів.
2. Вища рада правосуддя.
3. Державна судова адміністрація: загальна характеристика правового статусу.
4. Суддівське самоврядування: особливості забезпечення функціонування.

Питання для обговорення:

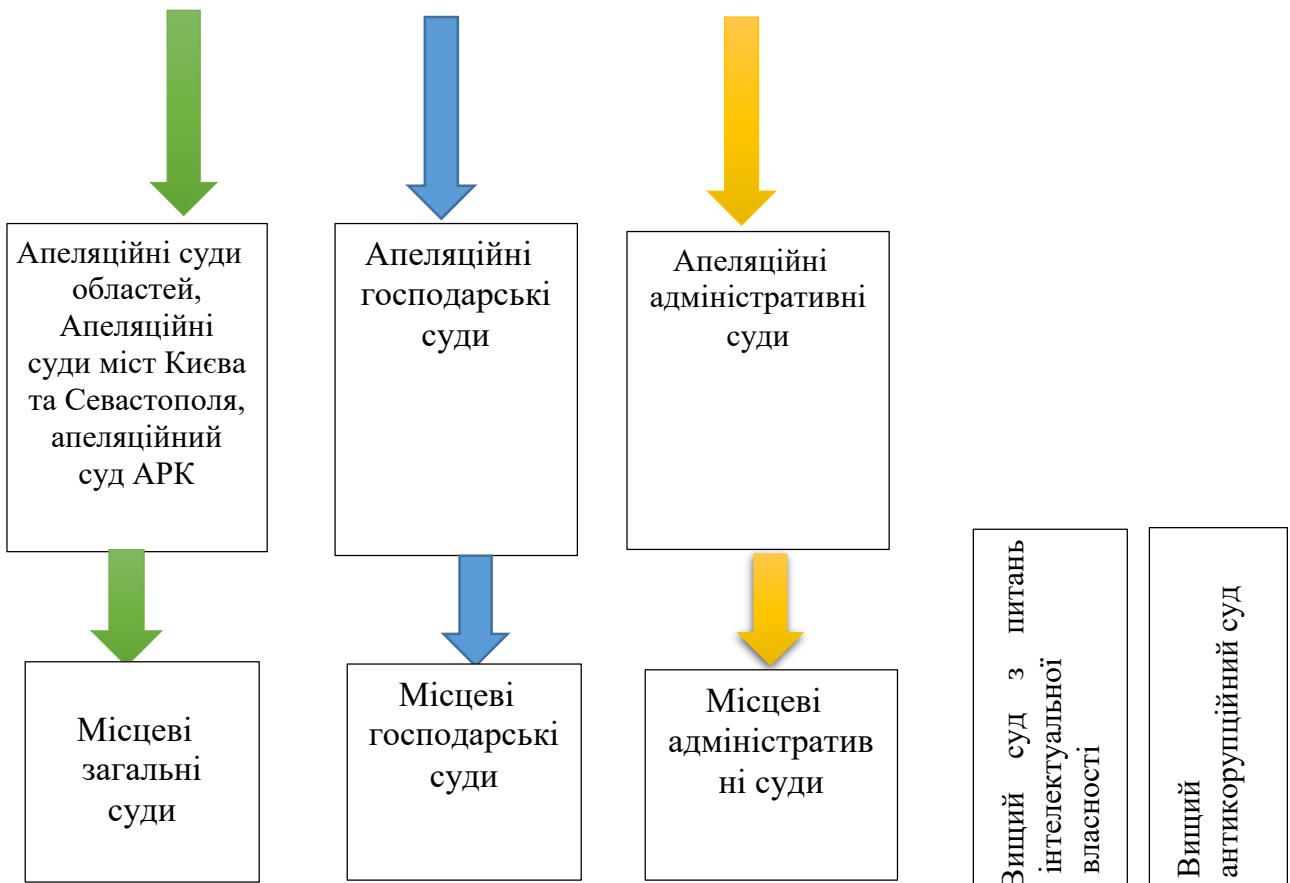
1. Чим обумовлений високий ступінь розгалуженості судової системи України? Чи виправдовує себе така структура?
2. У якій мірі дотримуються принципи судочинства в Україні?.

Індивідуальна робота. Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

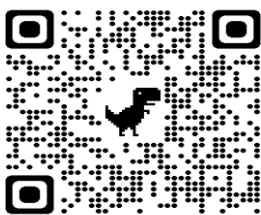
1. Місце судової влади у романо-германській та англо-саксонській правових системах: порівняльний аналіз.
2. Міжнародні судові інстанції.
3. Конституційні засади судочинства.

СИСТЕМА СУДОУСТРОЮ УКРАЇНИ

Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України, який забезпечує сталість та єдність судової практики у порядку та спосіб, визначені процесуальним законом.

СТРУКТУРА ВЕРХОВНОГО СУДУ:

<p>ВЕЛИКА ПАЛАТА</p>	<p>Постійно діючий колегіальний орган Верховного Суду. До його складу входить двадцять один суддя Верховного Суду.</p> <p>Функції:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснює перегляд судових рішень у касаційному порядку з метою забезпечення однакового
----------------------	---

	<p>застосування судами норм права;</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ діє як суд апеляційної інстанції у справах, що розглянуті Верховним Судом як судом першої інстанції; ▪ аналізує судову статистику та вивчає судову практику, а також здійснює узагальнення судової практики.
КАСАЦІЙНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Здійснює правосуддя в порядку, встановленому Кодексом адміністративного судочинства України (податків, зборів та інших обов'язкових платежів, захисту соціальних прав, виборчого процесу та референдуму, а також захисту політичних прав громадян). ▪ Аналізує судову статистику та вивчає судову практику з адміністративних справ.
КАСАЦІЙНИЙ КРИМІНАЛЬНИЙ СУД	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Здійснює правосуддя в порядку, встановленому Кримінальним процесуальним кодексом України. ▪ Аналізує судову статистику та вивчає судову практику з кримінальних справ.
КАСАЦІЙНИЙ ГОСПОДАРСЬКИЙ СУД	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Здійснює правосуддя в порядку, встановленому Господарським процесуальним кодексом України (банкрутство; захисту прав інтелектуальної власності, а також пов'язаних з антимонопольним та конкурентним законодавством; корпоративних спорів, корпоративних прав та цінних паперів). ▪ Аналізує судову статистику та вивчає судову практику з господарських справ.
КАСАЦІЙНИЙ ЦИВІЛЬНИЙ СУД	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Здійснює правосуддя в порядку, встановленому Цивільним процесуальним кодексом України (цивільні, земельні, трудові спори тощо). ▪ Аналізує судову статистику та вивчає судову практику з цивільних

Література:

- 1 Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Харків: Право, 2017. 150 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
3. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.
4. Сердюк В. В. Верховний Суд України в системі розподілу функцій влади: Монографія. Київ : Істина, 2007. 232 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
3. Кодекс адміністративного судочинства. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-37. Ст. 446.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
5. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
7. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
8. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
9. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради України*, 2017. № 7-8, Ст. 50.
10. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
11. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.
13. Про Конституційний Суд України : Закон України від 13 липня 2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2136-19>.
14. Про судову експертизу: Закон від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної*

Ради України. № 28. Ст. 232.

15. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.

16. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

17. ТЕМА. ПРОКУРАТУРА УКРАЇНИ (2 год.)

План практичного заняття № 6:

1. Поняття, функції та система органів прокуратури України.
2. Правовий статус і повноваження прокурора.
3. Порядок зайняття посади прокурора.
4. Звільнення прокурора з посади, припинення, зупинення його повноважень на посаді.
5. Спеціалізована антикорупційна прокуратура як самостійна ланка системи прокуратури України.

Питання для обговорення:

1. Оцініть хід реформування прокуратури в Україні.
2. Проаналізуйте найважливіші морально-етичні проблеми, що виникають у діяльності прокурора.

Самостійна робота.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Історія прокуратури в Україні.
2. Історія прокуратури у зарубіжних країнах.
3. Місце прокуратури в системі правоохоронних органів зарубіжних країн.

Прокуратура України становить єдину систему, яка в порядку, передбаченому Законом України «Про прокуратуру», здійснює встановлені Конституцією України функції з метою захисту прав і свобод людини, загальних інтересів суспільства та держави.

Система органів прокуратури України:

Окружні
прокуратури

Обласні
прокуратури

Спеціалізована
антикорупційна
прокуратура

Офіс
генерального
прокурора

Єдність системи прокуратури України забезпечується:

єдиними засадами організації
та діяльності прокуратури

єдиним порядком
організаційного
забезпечення діяльності
прокурорів;

вирішенням питань
внутрішньої діяльності
прокуратури органами
прокурорського
самоврядування

єдиним статусом прокурорів

фінансуванням
прокуратури виключно з
Державного бюджету
України

порядком здійснення
повноважень

Література:

1. Лапкін А. В. Правові основи прокурорської діяльності: наук.-практ. посіб. ; за ред. П.М. Каркача. 2-ге вид., змін. і доповн. Харків: Право, 2013. 320 с.
2. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Харків: Право, 2017. 150 с.
3. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
4. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 6. Ст. 56.
3. Кодекс адміністративного судочинства. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-37. Ст. 446.
4. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27 квітня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
6. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
7. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
8. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
9. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр>.
10. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>.
11. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
12. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради України*, 2017. № 7-8. Ст. 50.
13. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

14. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.
15. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
16. Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України: Постанова Верховної Ради України від 6 листопада 1991 р. № 1796-ХІІ. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1796-12>.
17. Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції: Закон України від 12 серпня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1632-18>.
18. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.
19. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
20. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>
21. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт Офісу Генерального прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/konstitution_zakoni_ukraine.html.
22. Про судову експертизу: Закон від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 28. Ст. 232.
23. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

ТЕМА. АДВОКАТУРА В УКРАЇНІ (4 год.)

План практичного заняття № 7-8:

1. Поняття адвокатури, її завдання та принципи.
2. Види адвокатської діяльності.
3. Права та обов'язки адвоката.
 - А. Права та обов'язки адвоката в цивільному процесі.
 - Б. Права та обов'язки адвоката в кримінальному процесі.
 - В. Права та обов'язки адвоката в господарському процесі.
 - Г. Права та обов'язки адвоката в адміністративному процесі.
4. Прийом до адвокатури.
5. Порядок та підстави припинення адвокатської діяльності.
6. Кваліфікаційно-дисциплінарні комісії адвокатури, їх система та повноваження.

Питання для обговорення:

1. Значення принципу незалежності в адвокатській діяльності.
2. Адвокатська таємниця: проблеми гарантування.

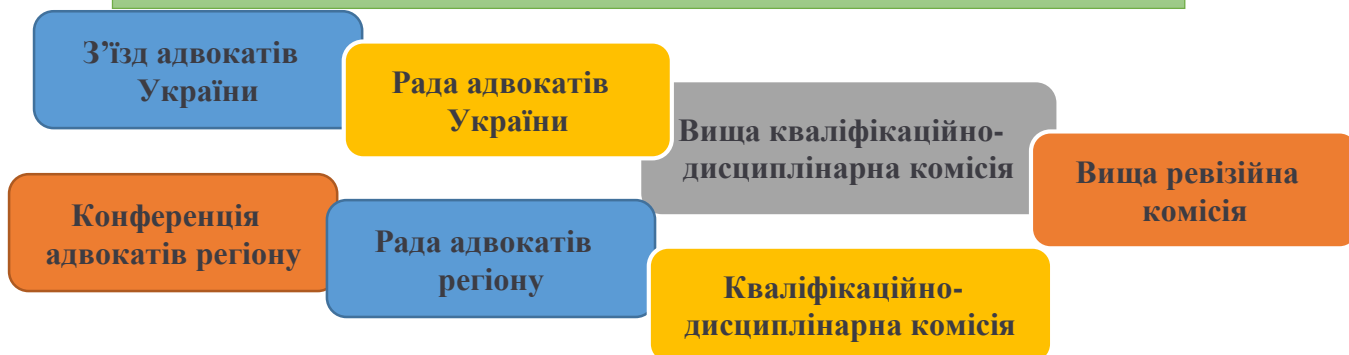
4. Вільний вибір захисника, його значення в адвокатській діяльності.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Проблеми дотримання норм адвокатської етики в громадській та публіцистичній діяльності адвоката.
2. Історія виникнення та розвитку адвокатської професії в Україні.
3. Помічника адвоката: особливості правового статусу.

Система адвокатського самоврядування складається та здійснюється через діяльність таких організаційних форм

Література:

1. Крайник Г. С., Дунаєва Т.Є. Визначення захисника у кримінальному процесуальному законодавстві Федеративної Республіки Німеччини та України. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84) 314 с. С. 117–123.
2. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Харків: Право, 2017. 150 с.
3. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
4. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.

2. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
3. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
5. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
6. Кодекс адміністративного судочинства. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-37. Ст. 446.
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
8. Правила адвокатської етики. Затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 9 червня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#n4>.
9. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр>.
10. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
11. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 1 липня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
12. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному у судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.
13. Про судову експертизу: Закон від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 28. Ст. 232.
14. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.

ТЕМА. НОТАРІАТ В УКРАЇНІ

(4 год.)

План практичного заняття № 9-10:

1. Загальна характеристика нотаріату в Україні. Основні завдання та система нотаріату в Україні.
2. Правовий статус нотаріуса. Державна та приватна нотаріальна діяльність.
3. Вища кваліфікаційна комісія нотаріату, її склад та порядок формування.
4. Інші органи та посадові особи, які вправі вчиняти нотаріальні дії (дипломатичні та консульські установи, виконавчі комітети сільських, селищних рад, посадові особи державних установ тощо).

Питання для обговорення:

1. Ви вирішили посвідчити договір про поділ майна подружжя. Розкажіть про порядок ваших дій.

2. Які професійні та особисті риси необхідні нотаріусу.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Історико-правовий розвиток нотаріату в Україні.
2. Професійна етика приватного нотаріуса.

**НОТАРІАТ
ОБЛИЧЧЯМ
ДО ЛЮДЕЙ**

**Просто
про нотаріат**

НОТАРІУС

Закон України «Про нотаріат»

Нотаріус посвідчує права і факти, що мають юридичне значення, вчиняє нотаріальні дії та деякі інші дії (наприклад, здійснює державну реєстрацію нерухомості та бізнесу)

ПРИВАТНИЙ

працює одноособово або у нотаріальній конторі разом з іншими приватними нотаріусами

**ОФОРМЛЕНІ ДОКУМЕНТИ
МАЮТЬ ОДНАКОВУ
ЮРИДИЧНУ СИЛУ**

ДЕРЖАВНИЙ

працює у державній нотаріальній конторі або державному нотаріальному архіві

ВАЖЛИВО РОЗУМІТИ

Нотаріус – не підприємець, а уповноважена державою особа

Нотаріальна діяльність не має на меті отримання прибутку

Нотаріус не надає «нотаріальні послуги», а вчиняє нотаріальні дії

НОТАРІУСИ – ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНІ ПРОФЕСІОНАЛИ

Щоб стати нотаріусом, потрібно мати: вищу юридичну освіту не нижче рівня магістра; стаж роботи у сфері права не менше 6 років (з них не менше 3 років помічником нотаріуса або консультантом держнотконтори)

Успішно скласти кваліфікаційний іспит

Література:

1. Долинська М. С. Нотаріат: підручник. Львів : Ліга-Прес. 2018. 398 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
3. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>
3. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень: Закон України від 1 липня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
4. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. № 1141. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1141-2011-%D0%BF>.
5. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій: наказ Міністерства юстиції України від 22 лютого 2012 р. № 296/5. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0283-04>.
6. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 39. Ст. 383.

ТЕМА. ОРГАНИ ВНУТРІШНІХ СПРАВ (4 год.)

План практичного заняття № 11:

1. Органи внутрішніх справ: поняття, функції, завдання та напрями правоохоронної діяльності. Система органів внутрішніх справ
2. Міністерство внутрішніх справ України, його завдання, структура та повноваження.
3. Національна поліція: завдання, принципи діяльності та система.
4. Державна міграційна служба, загальна характеристика.

План практичного заняття № 12:

1. Національна гвардія України: загальна характеристика.
2. Державна служба з надзвичайних ситуацій, завдання та структура.
3. Державна прикордонна служба.

4. Участь України в Інтерполі – міжнародній організації кримінальної поліції. Національне центральне бюро Інтерполу в Україні (Укрбюро Інтерполу), його завдання та повноваження.

Питання для обговорення:

1. У чому перегукуються функції МВС та НАБУ?
2. Як можна оцінити діяльність українського бюро Інтерполу?

Індивідуальна робота.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Органи внутрішніх справ України: історичний екскурс.
2. Історія розвитку поліції України.

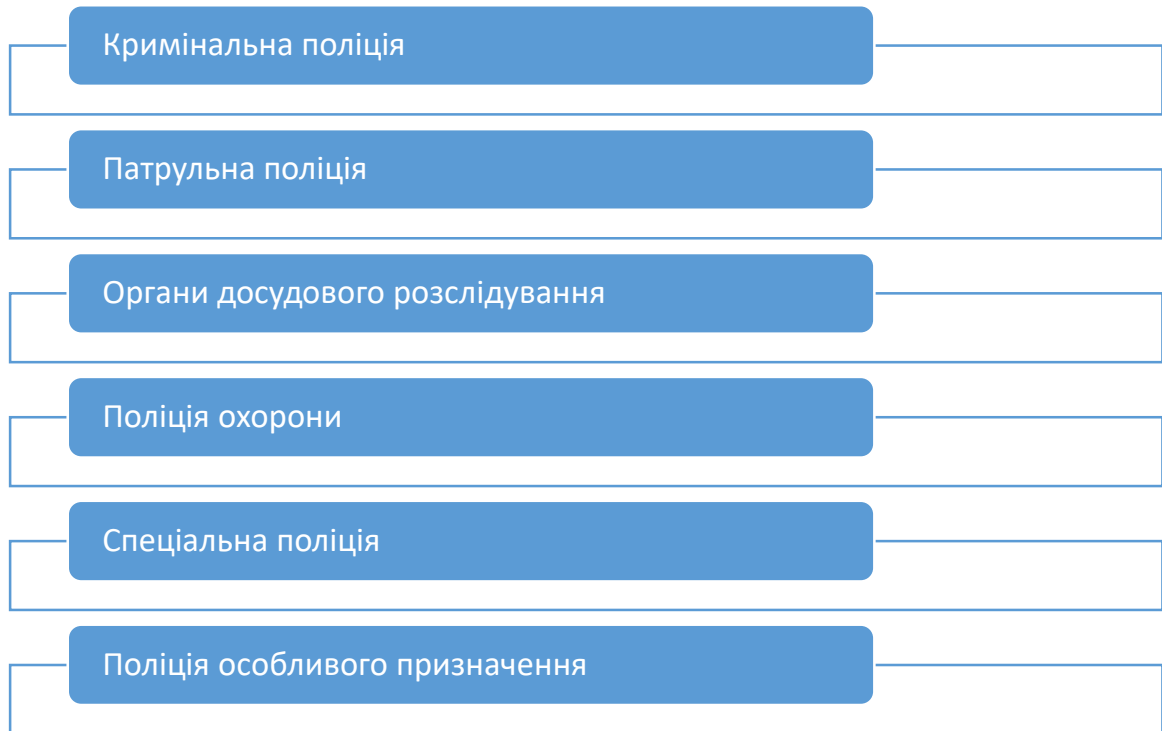

СТРУКТУРА МВС:

<p>Національна поліція України</p>	<p>Центральний орган виконавчої влади (служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, а також протидії злочинності та підтримання публічної безпеки і порядку).</p>
<p>Державна прикордонна служба</p>	<p>Центральний орган виконавчої влади (реалізує державну політику у сфері захисту державного кордону, а також охорони суверенних прав України в виключній (морській) економічній зоні).</p>
<p>Державна служба України з надзвичайних ситуацій</p>	<p>Центральний орган виконавчої влади (реалізує державну політику у сфері цивільного захисту; здійснює захист населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання</p>

	<p>їх виникненню, а також їх ліквідації; реалізує політику рятувальної справи; гасіння пожеж, а також пожежної та техногенної безпеки; здійснює керівництво діяльністю аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності).</p>
<p>Національна гвардія України</p>	<p>Національна гвардія України – військове формування з правоохоронними функціями (призначене для виконання завдань щодо захисту та охорони життя, прав і свобод, законних інтересів громадян, суспільства та держави від злочинних та інших протиправних посягань; охорони громадського порядку та забезпечення громадської безпеки, а також у взаємодії з правоохоронними органами здійснює забезпечення державної безпеки та захисту державного кордону; припинення терористичної діяльності, діяльності незаконних воєнізованих або збройних формувань (груп), терористичних організацій та організованих груп та злочинних організацій.</p>
<p>Державна міграційна служба України</p>	<p>Центральний орган виконавчої влади (утворений для реалізації державної політики у сферах міграції: імміграції та еміграції; протидії нелегальній (незаконній) міграції; громадянства; реєстрації фізичних осіб, біженців та ін. визначених законодавством категорій мігрантів.</p>

СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ:

Література:

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 196 с.
2. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Харків: Право, 2017. 150 с.
3. Настільна книга слідчого національної поліції України : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 480 с
4. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
5. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.

4. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>.
5. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.
6. Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції: Закон України від 12 серпня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1632-18>.
7. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/876-18>.
8. Про національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015, № 40-41. Ст. 379.
9. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
10. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.
11. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень : Закон України від 1 липня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
12. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. (редакція від 01.06.2014) № 1141. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1141-2011-%D0%BF>

ТЕМА. ОРГАНИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Практичне заняття № 13. Органи безпеки України

1. Поняття та завдання Служби безпеки України
2. Система СБУ, загальна характеристика та організація діяльності.
3. Служба в органах безпеки.
4. Повноваження Служби безпеки України.

Питання для обговорення:

1. Порівняйте функції ДБР та СБУ?
2. Як можна оцінити діяльність СБУ в умовах воєнного стану?

Індивідуальна робота.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Органи безпеки України: історичний екскурс.

Література:

1. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
5. Кримінальний процесуальний кодекс від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
6. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
7. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
8. Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції: Закон України від 12 серпня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1632-18>.
9. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.

10. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.

11. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному у судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

12. Про судову експертизу: Закон від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 28. Ст. 232.

13. Про Службу Безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

14. Про загальну структуру і чисельність Служби безпеки України: Закон України від 20 жовтня 2005 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2925-14>.

Практичне заняття № 14-15. Правоохоронні органи спеціального призначення (4 год.)

План практичного заняття № 14:

1. Національне антикорупційне бюро України.
2. Принципи, структура та повноваження Державного бюро розслідувань.
3. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України.

План практичного заняття № 15:

1. Бюро економічної безпеки України.
2. Державна аудиторська служба України, повноваження та структура.
3. Державна служба з питань праці, загальна характеристика та функції.

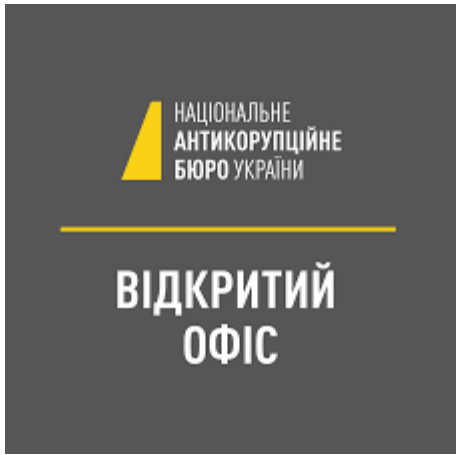
Питання для обговорення:

1. У чому переагуюються функції НАБУ та ДБР?
3. Як можна оцінити діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції?

Індивідуальна робота.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Антикорупційні органи: історичний екскурс та перспектива діяльності.
2. Історія розвитку Державної податкової служби України.

Нарукавні знаки ВСП ЗС України

Головне управління ВСП ЗС України

Територіальне управління "Захід"

Територіальне управління "Центр"

Територіальне управління "Схід"

Територіальне управління "Південь"

Берет – "Світло-червоний"
Нашивний щиток – чорний

Беретний знак (прорізаний)

Навчальний центр

Дисциплінарний батальйон

Підрозділ спеціального призначення

Щит нарукавного знаку – за типом "британського"
Фон – темний чорно-синій з кольоровою гамою "поліцейських кольорів"
Кант – світло-червоний

Література:

1. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-ХІІ. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>
6. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
7. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
8. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>
9. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
10. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
11. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.
12. Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції: Закон України від 12 серпня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1632-18>.
13. Про затвердження Положення про класні чини працівників органів прокуратури України: Постанова ВРУ від 6 листопада 1991 р. № 1796-ХІІ. Оф. сайт Офісу Генерального прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/konstitution_zakoni_ukraine.html
14. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
15. Кодекс адміністративного судочинства. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-37. Ст. 446.
16. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>
17. Про судову експертизу: Закон України від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 28. Ст. 232.
18. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення

волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр>

19. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному у судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

20. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.

21. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

22. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>

23. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>

24. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>.

25. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

ТЕМА. МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ ТА ЙОГО ОРГАНИ (4 год.)

План практичного заняття № 16-17:

1. Міністерство юстиції України як правоохоронний орган: структура, повноваження, завдання та основні напрямки діяльності.

2. Завдання, склад та повноваження територіальних управлінь Міністерства юстиції України.

3. Органи, що належать до системи Міністерства юстиції України:

А. Державна архівна служба;

Б. Державна виконавча служба;

В. Державна пенітенціарна служба (ДПтС);

Г. Єдині та Державні реєстри

Питання для обговорення:

1. Ви вирішили зареєструвати шлюб. Розкажіть про порядок ваших дій.

2. Які професійні та особисті риси необхідні державному виконавцю.

Підготуйте доповідь або реферат на одну з тем:

1. Структура та функції органів РАЦСу.

2. Установи та державні підприємства, підвідомчі Міністерству юстиції України.

1. Правовий статус Міністра юстиції України.

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ

Література:

1. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
2. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.
3. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Декларація про державний суверенітет України. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31.
5. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>
6. Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>
7. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень від 1 липня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.
8. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*, 1993. № 39. Ст. 383.
9. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій від 22 лютого 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0283-04>
10. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. (редакція від 01.06.2014) № 1141. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1141-2011-%D0%BF>

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ

ТЕМА 1. ВИДИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

1. Проблема визначення поняття «правоохоронний орган».
2. Класифікація правоохоронних органів України.
3. Юридичне закріплення класифікації правоохоронних органів.

Підготувати реферат або есе:

1. Поняття правоохоронних органів у законодавстві інших країн.
2. Роль правоохоронних органів у правовій та не правовій державах.
3. Проблема авторитету судових і правоохоронних органів у свідомості українських громадян.

ТЕМА 2. СУДОВА РЕФОРМА В УКРАЇНІ

1. Причини судової реформи в Україні.
2. Етапи судової реформи.
3. Законодавче врегулювання судової реформи.

Підготувати реферат або есе:

1. Міжнародні критерії функціонування судової влади у правовій державі.
2. Перспективи розвитку судочинства в Україні.

ТЕМА 3. ПРОКУРАТУРА В УКРАЇНІ

1. Повноваження прокурора в Україні.
 2. Акти прокурорського реагування.
 3. Функції прокурора у європейських державах.
- визначення основних понять.

Підготувати реферат або есе:

1. Міжнародні вимоги до реформування прокуратури в Україні.
2. Історія розвитку прокурорських органів в Україні.

ТЕМА 4. ІНТЕРПОЛ ЯК МІЖНАРОДНА ПРАВООХОРОННА ОРГАНІЗАЦІЯ

1. Виникнення Інтерполу та історія його розвитку.
2. Сучасне становище міжнародної організації Інтерпол.
3. Вступ України до Інтерполу та його значення для нашої держави.

Підготувати реферат або есе:

1. Оцінка міжнародною спільнотою роботи українського бюро Інтерполу.
2. Інтерпол: перспективи розвитку та членства в ньому України.

ТЕМА 5. СИСТЕМА МІНІСТЕРСТВА ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

1. Органи РАЦС: порядок формування та повноваження.

2. Архівні установи та управління ними.
3. Державна реєстрація та нотаріат.
4. Державна реєстраційна нормативно-правових актів.
5. Правова освіта та правова робота органів юстиції.

Підготувати реферат або есе:

1. Процедура укладення шлюбу в інших державах.
2. Пенітенціарні служби за кордоном.

ТЕМА 6. АДВОКАТУРА УКРАЇНИ

1. Завдання адвокатури в Україні.
2. Функції адвоката.
3. Правовий статус адвоката.
4. Дисципліна адвоката.

Підготувати реферат або есе:

1. Історія інституту адвокатури в Україні.
2. Проблеми адвокатської етики.

ТЕМА 7. НОТАРІАТ В УКРАЇНІ

1. Нормативно-правові джерела та загальна характеристика системи нотаріату в Україні.
2. Органи та посадові особи, які вправі вчиняти нотаріальні дії.
3. Правовий статус нотаріуса.
4. Зміст нотаріальної діяльності.

Підготувати реферат або есе:

1. Історія інституту нотаріату.
2. Етика нотаріуса.

ПИТАННЯ ДО ЕКЗАМЕНУ З ОК «СУДОВІ ТА ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ»

1. Предмет і завдання навчальної дисципліни «Судові та правоохоронні органи». Зв'язок дисципліни з іншими науками.
2. Поняття, завдання та види правоохоронної діяльності держави.
3. Система правоохоронних органів України.
4. Джерела курсу «Судові та правоохоронні органи», їх класифікація.
5. Поняття та функції судової влади в Україні.
6. Ознаки судової влади в Україні.
7. Судова система України.
8. Судово-правова реформа в Україні.
9. Засади судочинства в Україні, їх класифікація.
10. Конституційний Суд України.
11. Суди загальної юрисдикції.
12. Правовий статус суддів.
13. Вимоги до кандидатури судді та порядок його обрання.
14. Вища кваліфікаційна комісія суддів.
15. Вища рада правосуддя.
16. Державна судова адміністрація.
17. Суддівське самоврядування.
18. Народні засідателі та присяжні.
19. Органи внутрішніх справ: поняття, функції, завдання та напрями правоохоронної діяльності.
20. Система органів внутрішніх справ.
21. Міністерство внутрішніх справ України, його завдання та повноваження.
22. Структура Міністерства внутрішніх справ як центрального органу виконавчої влади.
23. Національна поліція: завдання та принципи діяльності
24. Система органів Національної поліції.
25. Служба безпеки України.
26. Участь України в Інтерполі.
27. Національна гвардія України.
28. Національне антикорупційне бюро України.
29. Поняття та функції прокуратури України.
30. Основні засади організації і діяльності прокуратури.
31. Система і структура органів прокуратури.
32. Статус і повноваження прокурора.
33. Порядок зайняття посади прокурора.
34. Звільнення прокурора з посади
35. Припинення повноважень прокурора.
36. Зупинення повноважень прокурора.
37. Міністерство юстиції України: структура, повноваження, завдання та основні напрями діяльності.

38. Завдання, склад та повноваження територіальних управлінь Міністерства юстиції України.
39. Органи, що належать до системи Міністерства юстиції України.
40. Види адвокатської діяльності.
41. Форми адвокатської діяльності.
42. Права та обов'язки адвоката.
43. Прийом до адвокатури.
44. Порядок та підстави припинення адвокатської діяльності.
45. Загальна характеристика та основні завдання та система нотаріату в Україні.
46. Органи та посадові особи, які вправі вчиняти нотаріальні дії.
47. Правовий статус нотаріуса.
48. Кваліфікаційні комісії нотаріату.

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

1. До апеляційних судів не належить:

- А. Апеляційний суд м. Житомира;
- Б. Апеляційний суд району;
- В. Апеляційний суд області;
- Г. Апеляційний суд України.

2. До ознак судової влади не належить:

- А. Самостійність;
- Б. Процесуальний характер діяльності;
- В. Відокремленість;
- Г. Підпорядкованість.

3. До кандидата на посаду судді місцевого суду загальної юрисдикції висувається вимога:

- А. Мати постійне джерело доходів;
- Б. Володіти державною мовою;
- В. Не мати постійного місця проживання на території іноземної держави;
- Г. Мати загальний стаж роботи понад три роки.

4. Сукупність судів, однакових за структурою, організаційною побудовою, повноваження й у більшості випадків діють у межах територіальних одиниць, прирівняних за адміністративним статусом – це:

- А. Судова інстанція;
- Б. Судова ланка;
- В. Підсудність;
- Г. Правосуддя.

5. До обов'язків, покладених на професійних суддів, не належить:

- А. Дотримання правил суддівської етики;
- Б. Видання дозволу на право здійснення певного виду діяльності;
- В. Додержання графіку судових засідань;
- Г. Вияв поваги до учасників процесу.

6. Апеляційні скарги на рішення (ухвали, постанови, вироки), постановлені (ухвалені) місцевими загальними судами першої інстанції, розглядає:

- А. Апеляційний суд;
- Б. Окружний суд;
- В. Конституційний Суд України;
- Г. Верховний Суд.

7. До положень, які розкривають зміст заборони сумісництва та суміщення судді із діяльністю щодо здійснення правосуддя, не належить:

- А. Належність до політичних партій;
- Б. Володіння представницьким мандатом;
- В. Перебування на будь-якій іншій оплачуваній посаді;
- Г. Викладацька діяльність.

8. До судів першої інстанції належить:

- А. Обласний суд;
- Б. Міський суд;

- В. Районний суд;
- Г. Регіональний суд.

9. Положенню Конституції України „Ніхто не може бути заарештований або триматися під вартою інакше як за вмотивованим рішенням суду” відповідає наступний принцип судочинства:

- А. Принцип свободи оскарження судового рішення;
- Б. Принцип презумпції невинуватості;
- В. Принцип забезпечення права на свободу і особисту недоторканність;
- Г. Принцип забезпечення доведеності вини.

10. Видом кваліфікаційних комісій суддів є:

- А. Дисциплінарна кваліфікаційна комісія суддів;
- Б. Кваліфікаційна комісія суддів загальних судів;
- В. Кваліфікаційна комісія суддів адміністративних судів;
- Г. Вища кваліфікаційна комісія суддів України.

11. Метою діяльності МВС України в системі органів державної виконавчої влади є:

- А. Організація діяльності судової влади;
- Б. Правове забезпечення діяльності правоохоронних органів;
- В. Забезпечення реалізації державної правової політики;
- Г. Забезпечення діяльності прокуратури.

12. Органом, який очолює систему органів внутрішніх справ України, є:

- А. Міністр внутрішніх справ;
- Б. Міністерство внутрішніх справ України;
- В. Прем'єр-міністр України;
- Г. Президент України.

13. Поліція належить до органів:

- А. Прокуратури;
- Б. Виконавчої влади;
- В. Законодавчої влади;
- Г. Не належить до жодної з гілок влади.

14. Компетенція поліції відносно застосування заходів фізичного впливу і вогнепальної зброї полягає у тому, що вона:

- А. Не може застосовувати їх без об'єктивних на те причин;
- Б. Має право застосовувати у випадках і у порядку, передбачених законом;
- В. Має право тільки у виняткових випадках;
- Г. Має право тільки по відношенню до повнолітніх осіб.

15. Метою діяльності Державної міграційної служби України в системі органів державної виконавчої влади є:

- А. Охорона громадського порядку та забезпечення громадської безпеки;
- Б. Захист населення і територій від надзвичайних ситуацій;
- В. Охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;
- Г. Підтримання публічної безпеки і порядку.

16. Територіальні органи поліції утворює, ліквідовує та реорганізовує:

- А. Міністерство внутрішніх справ;

- Б. Кабінет Міністрів України;
- В. Верховний Суд;
- Г. Верховна Рада України.

17. Керівником Національної поліції може бути призначена:

- А. особа, яка має стаж роботи в галузі права не менше семи років;
- Б. особа, яка має стаж роботи не менше семи років;
- В. особа, яка має стаж роботи в галузі права не менше п'яти років;
- Г. особа, яка має стаж роботи в галузі права не менше десяти років.

18. Дія або комплекс дій превентивного або примусового характеру – це:

- А. поліцейський обов'язок;
- Б. поліцейська дія;
- В. поліцейський захід;
- Г. поліцейська міра.

19. Назвіть дії, які можуть здійснюватися щодо особи, яка має ознаки вираженого психічного розладу, а також створює реальну небезпеку оточуючим або собі:

- А. поліцейська опіка;
- Б. поліцейський догляд;
- В. поліцейське піклування;
- Г. поліцейське утримання.

20. Постійний контроль за діяльністю Служби безпеки України здійснює орган:

- А. Генеральний прокурор України;
- Б. Кабінет міністрів України;
- В. Уповноважений ВРУ з прав людини;
- Г. Верховна Рада України.

21. Призначення Голови Служби безпеки України здійснює:

- А. Генеральний прокурор України;
- Б. Президент України;
- В. Верховна Рада України;
- Г. Кабінет міністрів України.

22. Контроль за діяльністю органів МВС здійснює:

- А. Президент України;
- Б. Прем'єр-міністр України;
- В. Міністр внутрішніх справ України;
- Г. Офіс Генерального прокурора.

23. Який орган здійснює збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування?

- А. Національне антикорупційне бюро;
- Б. Генеральна прокуратура України;
- В. Управління по боротьбі з фінансовою злочинністю СБУ;
- Г. Державна Фіскальна служба України.

24. У якій відповіді правильно вказано функціональний підрозділ Центрального управління Служби безпеки України?

- А. Обласне Управління Служби безпеки України;

- Б. Управління по боротьбі з фінансовою злочинністю;
- В. Контррозвідка;
- Г. Служба безпеки АРК.

25. Функцією якого правоохоронного органу є охорона державної таємниці та ліцензування?

- А. Служба безпеки України;
- Б. Офіс Генерального прокурора;
- В. Державна Фіскальна служба України;
- Г. Військова служба правопорядку у Збройних Силах України.

26. Визначте державний правоохоронний орган, що має спеціальне призначення та забезпечує державну безпеку:

- А. Міністр внутрішніх справ України;
- Б. Офіс Генерального прокурора;
- В. Служба безпеки України;
- Г. Державна Фіскальна служба України.

27. У якій відповіді правильно названо орган, що може висловити недовіру Генеральному прокурору України?

- А. Кабінет Міністрів України;
- Б. Вища рада правосуддя України;
- В. Конституційний Суд України;
- Г. Верховна Рада України.

28. Визначте, яка функція належить прокуратурі України:

- А. Захист власності від протиправних посягань;
- Б. Захист державного суверенітету України;
- В. Представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- Г. Надання консультацій і роз'яснень з юридичних питань.

29. У якій відповіді правильно названо акт прокурорського реагування?

- А. Попередження;
- Б. Постанова;
- В. Вимога;
- Г. Припис.

30. У якій відповіді правильно названо, ким звільняється з посади Генеральний прокурор України?

- А. Верховною Радою України;
- Б. Президентом України;
- В. Всеукраїнською конференцією прокурорських працівників;
- Г. Вищою радою правосуддя України.

31. Генеральний прокурор України призначається:

- А. Радою національної безпеки і оборони України;
- Б. Верховною Радою України за згодою Президента України;
- В. Всеукраїнською конференцією прокурорських працівників;
- Г. Президентом України за згодою ВРУ.

32. Вкажіть строк, протягом якого (з моменту одержання повідомлення про відхилення подання або закінчення передбаченого законом строку для його

розгляду), прокурор може звернутися до суду із заявою про визнання акту незаконним

- А. 5 днів;
- Б. 10 днів;
- В. 15 днів;
- Г. 1 місяць.

33. Вкажіть строк, протягом якого подання прокурора підлягає обов'язковому розгляду відповідним органом або посадовою особою.

- А. 5 днів;
- Б. 10 днів;
- В. 15 днів;
- Г. 1 місяць.

34. Структурний підрозділ, який є складовою системи Мінюсту і ставить своїм завданням забезпечення реалізації державної політики у сфері організації примусового виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб) – це:

- А. Реєстрація нормативно-правових актів;
- Б. РАЦС;
- Г. Верховний Суд;
- Б. Департамент Державної виконавчої служби.

35. Завданням державної виконавчої служби є:

- А. Реєстрація актів цивільного стану;
- Б. Надання правової допомоги громадянам;
- В. Забезпечення своєчасного, повного і неупередженого виконання рішень;
- Г. Посвідчення договорів.

36. Структурний підрозділ, що є складовою системи Мінюсту, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері виконання кримінальних покарань, називається:

- А. Департамент запобігання корупції;
- Б. Департамент внутрішньої безпеки;
- В. Департамент кримінально-виконавчої служби;
- Г. Департамент внутрішніх справ.

37. Метою діяльності Міністерства юстиції України в системі органів державної виконавчої влади є:

- А. Правове забезпечення діяльності правоохоронних органів;
- Б. Забезпечення реалізації державної правової політики;
- В. Організація діяльності судової влади;
- Г. Забезпечення діяльності прокуратури.

38. До Міністерства юстиції України не входить:

- А. Аудиторська служба;
- Б. Департамент внутрішнього аудиту;
- В. Департамент з питань люстрації;
- Г. Департамент міжнародного права.

39. Структурними одиницями Мін'юсту є:

- А. Комісії;

- Б. Комітети;
- В. Управління;
- Г. Підрозділи.

40. Центральний орган виконавчої влади, що є головним органом виконавчої влади з питань реєстрації об'єднань громадян, інших громадських формувань є:

- А. Міністерство юстиції України;
- Б. Державна реєстраційна служба України;
- В. Аудиторська служба;
- Г. Державна служба з питань захисту персональних даних.

41. Принципи діяльності адвокатури:

- А. гуманізм;
- Б. законність;
- В. конфіденційність.
- Г. оплатність.

42. Особа, яка не склала кваліфікаційний іспит з першого разу має право скласти його повторно через...

- А. 3 місяці;
- Б. 3 роки;
- В. 1 рік;
- Г. 6 місяців.

43. Адвокатура України – це...

- А. добровільне об'єднання громадян;
- Б. професійне об'єднання громадян;
- В. недержавний самоврядний інститут;
- Г. спілка адвокатів.

44. Гарантії адвокатської діяльності закріплено:

- А. Конституцією;
- Б. Цивільним процесуальним кодексом;
- В. 3-м «Про адвокатуру та адвокатську діяльність»;
- Г. Кримінально-процесуальним кодексом.

45. Умови роботи помічника адвоката визначаються:

- А. трудовою угодою в будь-якій формі;
- Б. договором підряду;
- В. усною домовленістю між помічником і адвокатом;
- Г. контрактом.

46. Адвокатська діяльність:

- А. є господарською некомерційною;
- Б. є підприємницькою;
- В. не є підприємницькою;
- Г. прирівнюється до підприємницької в деяких, визначених законом, випадках.

47. Документ про право на заняття адвокатською діяльністю називається:

- А. ліцензія;
- Б. свідоцтво;
- В. посвідчення;

Г. сертифікат.

48. Адвокат не має права прийняти доручення про подання юридичної допомоги у разі:

А. коли брав участь у цій справі як слідчий;

Б. коли надавав юридичну допомогу особам, інтереси яких не суперечать інтересам особи, яка звернулася з проханням про надання правової допомоги;

В. коли він є близьким родичем особи, яка звернулася з проханням про ведення справи;

Г. коли він є родичем голови Верховного Суду України.

49. До адвоката може бути застосовано такі дисциплінарні стягнення:

А. зауваження;

Б. штраф;

В. догана;

Г. попередження.

50. Адвокат може відмовитись від участі у справі в зв'язку із:

А. хворобою;

Б. високою зайнятістю;

В. відпусткою;

Г. недостатньою компетентністю.

51. Вчинення нотаріальних дій за кордоном покладається на:

А. агентські (посередницькі) юридичні особи;

Б. консульські установи;

В. дипломатичні представництва;

Г. міжнародні організації.

52. Посвідчення заповітів і доручень, що прирівняні до нотаріальних, може здійснюватися:

А. головою районної ради;

Б. директором школи;

В. головою ОТГ;

Г. начальником районного відділу РАЦСу.

53. Контроль за організацією нотаріату здійснюється:

А. Міністерством внутрішніх справ;

Б. Міністерством юстиції України;

В. Державною судовою адміністрацією;

Г. Громадськими організаціями.

54. Нотаріус це:

А. уповноважена державою фізична особа;

Б. уповноважена державою ФОП (фізична особа-підприємець);

В. уповноважена спілкою нотаріусів фізична особа;

Г. фізична особа, що здійснює владні повноваження.

55. Особи, які не склали кваліфіспит, можуть бути допущені до наступного складання не раніше:

А. 6 місяців;

Б. 1 рік;

В. 3 місяці;

Г. не допускаються.

56. Що є формою атестування особи, яка пройшла спеціальну підготовку і виявила бажання бути рекомендованою для призначення на посаду судді?

- А. Кваліфікаційна співбесіда;
- Б. Кваліфікаційний іспит;
- В. Кваліфікаційне опитування;
- Г. Кваліфікаційне тестування.

57. У якій відповіді правильно вказано, хто обирає Голову Конституційного Суду України?

- А. Верховна Рада України;
- Б. Пленум Конституційного Суду України;
- В. Судді Конституційного Суду України на пленарному засіданні;
- Г. Вища рада правосуддя України.

58. Який орган здійснює організаційне забезпечення Верховного Суду?

- А. Пленум Верховного Суду України;
- Б. Палата Верховного Суду;
- В. Апарат Верховного Суду;
- Г. Голова Верховного Суду.

59. У якій відповіді правильно вказано повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України?

- А. Веде облік даних про кількість посад судді у судах загальної юрисдикції;
- Б. Призначає суддю на посаду;
- В. Утворює апеляційні округи;
- Г. здійснює підвищення кваліфікації суддів.

60. У якій відповіді неправильно вказано вимогу щодо кандидата на посаду судді Конституційного Суду України?

- А. Громадянство України;
- Б. Проживання в Україні протягом останніх 10 років;
- В. Стаж наукової роботи за фахом не менше 10 років;
- Г. Вища юридична освіта.

61. У відповіді правильно названо орган досудового слідства?

- А. Приватний слідчий (детектив);
- Б. Слідчий прокуратури;
- В. Слідчий суддя;
- Г. Судовий слідчий.

62. Визначте, яка функція належить прокуратурі України:

- А. Захист власності від протиправних посягань;
- Б. Захист державного суверенітету України;
- В. Представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених законом;
- Г. Надання консультацій і роз'яснень з юридичних питань.

63. У якому з наведених варіантів правильно вказано права суддів?

- А. Дотримуватися правил суддівської етики;
- Б. Виявляти повагу до учасників процесу;
- В. Брати участь у суддівському самоврядуванні;

Г. Вдосконалювати свій професійний рівень.

64. У якій відповіді правильно названо акт прокурорського реагування?

А. Попередження;

Б. Постанова;

В. Вимога;

Г. Подання.

65. У якій з відповідей правильно вказано, хто з членів Вищої ради правосуддя входить до її складу за посадою?

А. Голова ВРУ;

Б. Голова Вищого господарського суду України

В. Голова Конституційного Суду України;

Г. Голова Верховного суду України.

66. Суди загальної юрисдикції утворюються і ліквіднуються?

А. Верховною Радою України

Б. Вищою радою правосуддя України

В. На підставі Закону;

Г. Президентом України.

67. Законопроект про утворення чи ліквідацію суду вноситься до ВРУ:

А. Міністром юстиції України;

Б. Вищою радою правосуддя;

В. Головою Верховного Суду;

Г. Президентом України.

ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Житомирського державного університету імені Івана Франка згідно з Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою» https://zu.edu.ua/offic/ocinjuvannya_zvo.pdf.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за всіма видами навчальних робіт проводиться за поточним, модульним та підсумковим контролюми.

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за університетською шкалою		Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Екзамен	Залік		Оцінка	Пояснення
<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>	90-100	A	відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок
<i>Добре</i>		82-89	B	вище середнього рівня з кількома помилками
		74-81	C	в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок
		<i>Задовільно</i>	64-73	D
60-63			E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>	35-59	FX	з можливістю повторного складання
		1-34	F	з обов'язковим повторним курсом

Підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) розраховується:

№ модулю	$M_{\%n}$ (відсоткове значення модулю навчальної компоненти)
Модуль 1	$M_{\%1} = 50$
Модуль 2	$M_{\%2} = 50$
Сума	100

ЕКЗАМЕН

Оскільки формою підсумкового контролю освітньої компоненти є екзамен, то здобувачі вищої освіти в яких підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) за семестр становить 60 і більше балів, мають право не складати екзамен. У такому разі підсумкова оцінка з вивчених модулів (ПОМ) = Екзаменаційній оцінці (ЕО) = Підсумковій оцінці (ПО).

$$ПОМ=ЕО=ПО$$

У випадку складання екзамену підсумкова оцінка (ПО) визначається як середнє арифметичне балів підсумкової оцінки з вивчених модулів (ПОМ) та екзаменаційної оцінки (ЕО).

$$ПО=(ПОМ+ЕО)/2$$

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 196 с.
2. Долинська М. С. Нотаріат: підручник. Львів : Ліга-Прес. 2018. 398 с.
3. Лапкін А. В. Судове право України : навч. посіб. у схемах. Вид. 2-ге, змін. та доповн. Харків: Право, 2017. 150 с.
4. Настільна книга слідчого національної поліції України : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 480 с.
5. Організація судових та правоохоронних органів : навч. посіб. з підгот. до іспиту / уклад.: О. Ю. Дудченко, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко та ін.; відп. ред. О. О. Овсяннікова, І. В. Юревич. Харків : Право, 2017. 238 с.
6. Організація судових та правоохоронних органів : підруч. / І. Є. Марочкін, Л. М. Москвич, П. М. Каркач та ін; за ред. І. Є. Марочкіна. Харків : Право, 2014. 448 с.

Нормативно-правові акти:

18. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
19. Кодекс професійної етики та поведінки прокурорів. Затверджено Всеукраїнською конференцією прокурорів від 27 квітня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/n0001900-17#Text>
20. Декларація про державний суверенітет України. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31.
21. Правила адвокатської етики. Затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 9 червня 2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17#n4>.
22. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3781-XII. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>.

23. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13 квітня 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
24. Кримінальний кодекс України, прийнятий 5 квітня 2001 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
25. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.
26. Кодекс цивільного захисту України 2 жовтня 2012 р. № 5403-VI. Оф. сайт ВРУ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
27. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 02 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
28. Про Конституційний суд України : Закон України від 13 липня 2017 р. № 2136-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2136-19>.
29. Про Вищу раду правосуддя: Закон України від 21 грудня 2016 р. № 1798-VIII. *Відомості Верховної Ради України*, 2017. № 7-8, Ст. 50.
30. Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
31. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
32. Про загальну структуру і чисельність Міністерства внутрішніх справ України: Закон України від 10 січня 2002 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2925-14>.
33. Про Національну гвардію України: Закон України від 13 березня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/876-18>
34. Про Дисциплінарний статут органів внутрішніх справ України: Закон України від 22 лютого 2006 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3460-15>
35. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3341-12>.

36. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт Офісу Генерального прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/konstitution_zakoni_ukraine.html.

37. Про затвердження Дисциплінарного статуту прокуратури України: Постанова ВРУ від 6 листопада 1991 р. № 1796-ХІІ. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1796-12>

38. Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції: Закон України від 12 серпня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1632-18>.

39. Про затвердження Положення про класні чини працівників органів прокуратури України: Постанова ВРУ від 6 листопада 1991 р. № 1796-ХІІ. Оф. сайт Офісу Генерального прокурора. URL: https://www.gp.gov.ua/ua/konstitution_zakoni_ukraine.html

40. Цивільний процесуальний кодекс від 18 березня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

41. Господарський процесуальний кодекс від 6 листопада 1991 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>

42. Кодекс адміністративного судочинства. *Відомості Верховної Ради України*. 2005. № 35-37. Ст. 446.

43. Кримінально-виконавчий кодекс України від 11 липня 2003 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1129-15>

44. Про судову експертизу: Закон від 25 лютого 1994 р. *Відомості Верховної Ради України*. № 28. Ст. 232.

45. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі: Закон України від 1 грудня 1994 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр>

46. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві: Закон України від 23 грудня 1993 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3782-12>.

47. Про Службу Безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2229-12>.

48. Про загальну структуру і чисельність Служби безпеки України: Закон України від 20 жовтня 2005 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2925-14>.

49. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1698-18>.

50. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>

51. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 7 березня 2002 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3099-14>

52. Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1403-19>

53. «Про виконавче провадження: Закон України від 2 червня 2016 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1404-19>

54. Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень від 1 липня 2004 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1952-15>.

55. Про нотаріат: Закон України від 2 вересня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*, 1993. № 39. Ст. 383.

56. Про затвердження Порядку вчинення нотаріальних дій від 22 лютого 2012 р. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0283-04>

57. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно: Постанова КМУ від 26 жовтня 2011 р. (редакція від 01.06.2014) № 1141. Оф. сайт ВРУ. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1141-2011-%D0%BF>.

58. Регламент Конституційного Суду України від 22 лютого 2018 р. № 1-пс/2018. URL: https://ccu.gov.ua/sites/default/files/reglament_2.pdf.

59. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 53 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення положення частини третьої статті 49 Конституції України «у державних і комунальних закладах охорони здоров'я медична допомога надається безоплатно» (справа про безоплатну медичну допомогу) від 29 травня 2002 р. № 10-рп/2002. Справа № 1-13/2002. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/v010p710-02>.

60. Рішення Конституційного Суду України від 16 листопада 2000 р., № 13-рп/2000 у справі за конституційним зверненням Солдатова Геннадія Івановича щодо офіційного тлумачення положень статті 59 Конституції України, статті 44 Кримінально-процесуального кодексу України, статей 268, 271 Кодексу про адміністративні правопорушення (справа про право вільного вибору захисника). Справа № 1-17/2000.

61. Рішення Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 р. у справі за поданням 51 народного депутата України про офіційне тлумачення положень ст. 10 Конституції України щодо застосування та використання державної мови органами влади, органами місцевого самоврядування та використання її у навчальному процесі в навчальних закладах України. *Право України*. 2001 р. № 1. С. 140–141.

62. Рішення Конституційного Суду України від 21 травня 2002 р. № 9-рп/2002 у справі про Закон України «Про Вищу раду юстиції».

Додаткова:

1. Адвокатура в Україні. *Бюлетень законодавства і юридичної практики*. 2000. № 4.

2. Ануфрієв М. І. та ін. Соціально-правовий захист працівників органів внутрішніх справ України. Харків : Видавництво Університету внутрішніх справ, 2000.

3. Бондаренко І. Судова система України та її реформування в сучасних умовах. *Право України*. 2002. № 8. С. 37-39.

4. Бондаренко І. Правоохоронна діяльність і правоохоронні органи: поняття та ознаки. *Право України*. 2003. № 4. С. 18-21.

5. Бойко В. Ф. Перебудову роботи судової системи необхідно здійснити у напрямі посилення захисту прав та інтересів громадян. *Вісник Верховного Суду України*. 2001. № 3. С. 2-4.

6. Бринцев В. Д. Судове управління на регіональному рівні. *Вісник Верховного Суду України*. 2001. № 5. С.27-29.

7. Василюк С. Теорія поділу влади і судова влада в Україні. *Право України*. 2002. № 5. С. 8-10.

8. Гергелійник В. О. Правові проблеми становлення та функціонування конституційної юстиції в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.02 / Київ, 2000. 203 с.

9. Городовенко В.В. Проблеми становлення незалежної судової влади в Україні: монографія. Київ: Фенікс, 2007. 224 с.

10. Городовенко В. Принцип незалежності суддів та їх підкорення лише законові як один з основних принципів судочинства в Україні. *Право України*. 2002. № 4. С. 124 -125.

11. Гончаренко С. В. Професійні права адвоката: європейський стандарт. *Адвокат*. 2002. № 6. С. 17–18.

12. Гусаров К. Система органів цивільної юрисдикції. *Вісник прокуратури*. 2003. № 9. С. 85–89.

13. Гусаров К. Апеляционное производство в судах гражданской юрисдикции. *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 7. С. 37–40.

14. Дунас Т. Проблемні питання реалізації представницької функції прокуратури. *Підприємництво, господарство і право*. 2003. № 8. С. 97–100.

15. Євграфова Є. П. Акти Конституційного Суду України в системі національного законодавства. *Право України*. 2001. № 10.

16. Іваницький С.О. Судова влада та правоохоронні органи України: Практикум / МВС України, Луган. держ. ун-т внутр. справ ім. Е.О. Дідоренка. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2008. 192 с.

17. Заєць А. П. Роль Міністерства юстиції України у законотворчій діяльності. *Бюлетень Міністерства юстиції України*. 2003. № 1. С. 21-36.
18. Законодавство України про судову та правоохоронну діяльність: Збірник нормативних актів / Відп. ред. В. С. Стефанюк. Київ : Юрінком Інтер, 2001. 352 с.
19. Законодавство України про виконавче провадження: Науково–практ. коментар. Київ : Видавничий дім «Ін Юре», 2001. 472 с.
20. Козьяков І. Прокурорський нагляд за законністю оперативно–розшукової діяльності. *Право України*. 2000. № 1. С. 82–89.
21. Колодій А. Принципи права України. Київ : Юрінком Інтер, 1998.
22. Коментар до Закону України «Про судоустрій України» / за заг. ред. В. Т. Маляренка. Київ : Юрінком Інтер, 2003.
23. Костицький М. Правове регулювання конституційної юрисдикції в Україні. *Вісник Конституційного Суду України*. 2000. № 4. С. 18.
24. Кононенко В. І. Неупередженість суддів. *Вісник Верховного Суду України*. 2002. № 2. С. 56–59.
25. Крайник Г.С. Актуальні питання реформування Конституційного Суду України в контексті інтеграції України до Європейського Союзу. *Вплив інтеграційних тенденцій на розвиток національного права* : матеріали міжнародної наук.- практ. конф. м. Одеса, 31 березня 2023 р. / редкол. В.П. Маковій та ін. Одеса, ОДУВС, 2023. 189 с. С. 113–115.
26. Крайник Г. С., Дунаєва Т.Є. Визначення захисника у кримінальному процесуальному законодавстві Федеративної Республіки Німеччини та України. *Вісник ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка*. 2018. Вип. 4 (84) 314 с. С. 117–123.
27. Маляренко В. Т. Про розгляд кримінальної справи в апеляційному порядку. *Вісник Верховного Суду України*, 2002. № 2. С. 48–55.
28. Мичко М. До питання про загальнонаглядову діяльність прокуратури. *Право України*. 2000. № 4. С. 50–51.
29. Мінюков А. Забезпечення конституційних прав і свобод людини і громадянина органами досудового слідства МВС України. *Право України*. 2002. № 7. С. 22–23.

30. Пелих Н. Реформування міліції України: окремі проблеми. *Право України*, 2000, № 10. С. 91.
31. Півненко В. Правоохоронна система держави: визначення і функціонування. *Вісник прокуратури*. 2003. № 2. С. 39–42.
32. Притика Д. Діяльність господарських судів в умовах судово-правової реформи. *Право України*. 2002. № 12. С. 4–6.
33. Про деякі питання забезпечення національної безпеки України: Указ Президента України від 27 березня 2021 р. № 124/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1242021-37701>.
34. Про конкурсну комісію для здійснення відбору кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України щодо осіб, яких призначає Президент України: Указ Президента України від 20 квітня 2021 р. № 167/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1672021-38721>.
35. Прокурорський нагляд в Україні / за ред. проф. Нора В.Т. Київ, 2004.
36. Реформування судових і правоохоронних органів України: проблеми та перспективи: матеріали наук.-практ. конф. 14 травня 2010 р. / ред. кол.: В.В. Сташис (гол. ред.), В.І. Борисов (заст. гол. ред.) та ін. Харків: Одиссей, 2010. 456 с.
37. Ромовська З. Закон України «Про адвокатуру» – ремонт чи повна реконструкція? *Право України*, 2000, №11. С. 56-58.
38. Савенко М. Д. Правовий статус Конституційного Суду України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.02 / Харків, 2001. 189 с.
39. Святоцкий А. Д. Адвокатура и защита прав граждан. Львів, 1992.
40. Стефанюк В. Закон «Про судоустрій України» в контексті судово-правової реформи. *Вісник Верховного Суду України*, 2002, № 3. С. 2-5.
41. Стефанюк В. Судова влада як основна юридична гарантія захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні. *Право України*, 2001. № 1. С. 15–18.
42. Чепульченко Т. О. Верховенство права як основоположний принцип сучасного правотворення. *Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут»*. Серія «Політологія. Соціологія.

Право». 2012. № 3. С. 185–188. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/3257/1/34_cher.pdf.

43. Чуб Ю. С. Реформування Конституційного Суду України у контексті кількісного складу суддів та Науково-консультативної ради при Конституційному Суді України. *Дослідження інновацій та перспективи розвитку науки і техніки у XXI столітті*: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (м. Рівне, 25–26 листопада 2021 р.). Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука. Рівне: Видавничий дім «Гельветика», 2021. Ч. 1. 244 с. С. 184-189.

44. Чуб Ю. С. Щодо призначення Президентом України суддів Конституційного Суду України. The 5th International scientific and practical conference — *Topical issues of modern science, society and education* (November 28-30, 2021) SPC — Sci-conf.com.ua, Kharkiv, Ukraine. 2021. 2101 с. С. 2087–2091.

Інтернет ресурси:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Верховного Суду. URL: <http://www.scourt.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Офісу генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Судова влада України. URL: <http://www.court.gov.ua/>
5. Офіційний сайт Мінюсту України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної виконавчої служби України. URL: <http://dvs.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної архівної служби України. URL: <http://www.archives.gov.ua/>
8. Офіційний сайт Державної реєстраційної служби України. URL: <http://www.drsv.gov.ua/>
9. Офіційний сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://mvs.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Служби безпеки України. URL: <http://www.sbu.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Конституційного суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>
12. Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної служби України. URL: <http://www.vkksu.gov.ua/>
13. Офіційний сайт Вищої ради правосуддя. URL: <http://www.vru.gov.ua/>
14. Офіційний сайт Державної пенітенціарної служби України. URL: <http://www.kvs.gov.ua/peniten/control/>